

Rozem

Leila Meacham

Drie generaties.
Twee families.
Eén grootse liefde...

Leila Meacham

ROZEN

De Fontein

I

HOWBUTKER, TEXAS, AUGUSTUS 1985

Amos Hines zat achter zijn bureau en sloeg het laatste blad om van de uit twee pagina's bestaande akte die hem gevraagd was te lezen. Zijn mond was kurkdroog geworden en een ogenblik lang kon hij alleen maar vol ongeloof naar zijn cliënte en oude vriendin staren die tegenover hem zat, een vrouw die hij al veertig jaar bewonderde – hoogachtte – en die hij meende goed te kennen. Hij speurde haar gezicht af naar tekenen dat haar geestesvermogens ten langen leste door haar leeftijd waren aangetast, maar ze keek hem aan met die heldere en scherpe blik waar ze om bekendstond. Hij zoog speeksel in zijn mond en vroeg: 'Is dit een echt codicil, Mary? Je hebt de plantages verkocht en je testament gewijzigd?'

Mary Toliver DuMont knikte, en het licht dat door de tuindeuren kwam, speelde op de golven van haar gekapte witte hoofd. 'Op beide vragen is het antwoord ja, Amos. Ik weet dat je geschokt bent en het is geen aardige manier om je alle jaren van behulpzaamheid en toewijding terug te betalen, maar je zou diep gekwetst zijn geweest als ik deze zaak in handen van een andere notaris had gegeven.'

'Dat zou ik zeker,' zei hij. 'Een andere notaris zou niet geprobeerd hebben je over te halen om je opnieuw te bezinnen op dit codicil... tenminste, op het deel dat teruggedraaid kan worden.' Toliver Farms, Mary's enorme katoenfabriek, viel niet meer te redden, want die had ze de afgelopen maand in het geheim verkocht, een feit dat ze verborgen hield voor haar achternichtje dat in Lubbock, Texas, als bedrijfsleidster van Toliver Farms West in zalige onwetendheid verkeerde.

'Er valt niets te herzien, Amos,' zei Mary op enigszins scherpe

toon. ‘Gedane zaken nemen geen keer en ik ben niet te vermurwen. Je verdoet jouw tijd en de mijne maar als je het zou proberen.’

‘Heeft Rachel je op de een of andere manier voor het hoofd gestoten?’ vroeg hij op neutrale toon terwijl hij zijn stoel naar een laag dressoir draaide. Hij pakte een karaf en zag dat zijn hand trilde toen hij twee glazen water inschonk. Hij zou liever iets sterkers hebben gehad, maar Mary hield zich verre van alcohol. ‘Heb je daarom de plantages verkocht en je testament aangepast?’

‘O, lieve hemel, nee,’ zei Mary en ze klonk geschokt. ‘Dat mag je nooit denken. Mijn achternichteje heeft niets anders gedaan dan zijn wie ze is – op en top een Toliver.’

Hij vond cocktailservetjes en draaide zich terug naar Mary om haar het glas aan te reiken. Ze was afgefallen, vond hij. Haar couturepakje hing wat ruim om haar heen en haar mooie gezicht – nog steeds opvallend op haar vijfentachtigste – leek smaller. ‘Deze zaak’ had zijn tol geëist, en dat mocht verdorie ook wel, dacht hij en de woede laaide even in hem op. Hoe kon ze dit haar achternichteje aandoen – haar alles ontnemen wat ze verwacht had te zullen erven, het land en het huis van haar voorouders, het recht om in de stad te wonen die ze hadden helpen stichten? Hij nam een diepe teug water en probeerde de woede in zijn stem te onderdrukken toen hij opmerkte: ‘Zoals jij het zegt, klinkt het als een tekortkoming.’

‘Dat is het ook en ik zet het recht.’ Ze hield het glas schuin en dronk gulzig, waarna ze haar lippen met het servetje depte. ‘Dat is de bedoeling van het codicil. Je hebt natuurlijk geen flauw idee wat die bedoeling is, Amos, maar Percy wel, als de tijd daar is. En Rachel ook, als ik het eenmaal heb uitgelegd.’

‘En wanneer ben je van plan dat te doen?’

‘Ik ga morgen met het vliegtuig van de zaak naar Lubbock voor een bespreking met haar. Ze weet niet dat ik kom. Ik zal haar over de verkoop en het codicil vertellen en ik hoop dat mijn argumenten haar ervan zullen overtuigen dat ik het voor haar bestwil heb gedaan.’

Voor haar bestwil? Amos staaarde haar vol verbazing over zijn brillenglazen aan. Mary zou nog eerder kans op succes hebben als ze probeerde een zeeman van de voordelen van het celibaat te overtuigen. Rachel zou haar nooit vergeven wat ze haar had aangedaan, daar was hij van overtuigd. Hij boog voorover en keek haar strak aan. ‘Wat zou je ervan zeggen om je argumenten eerst op mij uit te proberen, Mary? Waarom zou je Toliver Farms verkopen, dat je het grootste deel van je leven hebt lopen opbouwen? Waarom zou je Somerset nalaten aan Percy Warwick, nota bene? Wat heeft hij nu aan een katoenplantage? Percy zit verdorie in de houtbusiness. Hij is negentig! En het landhuis van de Tolivers nalaten aan het Historisch Genootschap is... nou, dat is de doodsklap. Je weet dat Rachel dat huis altijd als haar thuis heeft beschouwd. Ze is van plan er de rest van haar leven door te brengen.’

‘Dat weet ik. Daarom neem ik het haar af.’ Ze bleef ogenschijnlijk onbewogen zitten, met een kaarsrechte rug en haar hand gekruld om de kromming van haar wandelstok die stevig op de vloer was gepoot. Ze zag er in alle opzichten uit als een koningin op haar troon met een wandelstok als scepter. ‘Ik wil dat ze zich ergens anders thuis gaat voelen, opnieuw begint,’ zei ze. ‘Ik wil niet dat ze hier blijft en de rest van haar leven volgens het evangelie van de Tolivers leeft.’

‘Maar... maar ik begrijp het niet.’ Amos spreidde zijn handen in een gebaar van frustratie. ‘Ik dacht dat je haar al die jaren hierop had voorbereid.’

‘Dat was een vergissing... een bijzonder zelfzuchtige vergissing. Godzijdank zag ik de tragiek van mijn dwaling in voor het te laat was en kreeg ik het lef en... de wijsheid om het recht te zetten.’ Ze maakte een wegwerpgebaar. ‘Je kunt je de energie besparen om me over te halen het uit te leggen, Amos. Het is een raadsel, dat weet ik, maar blijf in me vertrouwen. Mijn motieven zouden niet zuiverder kunnen zijn.’

Van zijn stuk gebracht besloot hij het over een andere boeg te gooien. ‘Je hebt dit toch niet gedaan vanuit een misplaatst schuldgevoel tegenover haar vader, William, hè?’

‘Absoluut niet!’ Een flikkering van boosheid lichtte op in haar ogen. Ze stonden bekend als de ‘Toliver-ogen’ – zo groen als zeldzame smaragden, een erfenis van haar vaderskant van de familie, samen met haar eens zwarte haar en het kuiltje in het midden van haar kin. ‘Zo zal mijn neef het vast zien – of, liever gezegd, die vrouw van hem,’ zei ze. ‘Zij zal vinden dat ik het juiste heb gedaan door William te geven wat al die tijd zijn rechtmatige eigendom is geweest.’ Ze gnuifde even. ‘Laat Alice Toliver maar in de waan dat ik de plantages heb verkocht uit schuldgevoel over wat ik haar man verschuldigd ben. Ik heb niets van dit alles voor hem gedaan, maar voor zijn dochter. Ik denk dat hij dat wel zal beseffen.’ Ze zweeg even, haar fijn gerimpelde gezicht peinzend, weifelend, en ze voegde er op minder zelfverzekerde toon aan toe: ‘Ik wou dat ik er even zeker van kon zijn dat Rachel...’

‘Mary...’ Amos deed zijn best om zijn meest overtuigende stem op te zetten. ‘Rachel is een loot van dezelfde stam als jij. Denk je dat jij het begrepen zou hebben als je vader jou je erfenis – de plantage, het huis, de stad die zijn ontstaan te danken heeft aan jouw familie – ontnomen had, hoe gerechtvaardigd zijn redenen ook waren?’

Haar kaken spanden zich onder haar licht afhangende wangen. ‘Nee, maar ik wou dat hij dat wel had gedaan. Ik wou met heel mijn hart dat hij me Somerset nooit had nagelaten.’

Hij staarde haar met open mond aan, tot in het diepst van zijn ziel geschokt. ‘Maar waarom? Je hebt een prachtig leven gehad – een leven waarvan ik dacht dat je het aan Rachel wilde nalaten om het erfgoed van je familie zeker te stellen. Dit codicil is zo...’ hij veegde met de rug van zijn hand over het document, ‘in tegenpraak met alles wat ik dacht dat je voor haar hoopte – wat je haar hebt laten geloven dat je voor haar wilde.’

Ze zakte een beetje in, een trotse schoener die plotsklaps de wind uit de zeilen werd gehaald. Ze legde haar wandelstok over haar benen. ‘O, Amos, het is zo’n lang verhaal, veel te lang om er hier op in te gaan. Percy zal het je op een dag allemaal moeten uitleggen.’

‘Wat uitleggen, Mary? Wat valt er uit te leggen?’ *En waarom op een dag en waarom Percy?* Hij zou zich niet laten afleiden door zijn bezorgdheid om haar. De rimpels rond haar ogen en mond waren dieper geworden en haar vlekkeloze huid zag bleek onder de lichtbruine teint. Hij boog zich vasthoudend dieper over het bureau. ‘Welk verhaal ken ik niet, Mary? Ik heb alles gelezen wat er ooit in druk is verschenen over de Tolivers, de Warwicks en de DuMonts, om nog maar te zwijgen van het feit dat ik al veertig jaar tussen jullie woon. Vanaf het eerste moment dat ik me in Howbutker vestigde ben ik al deelgenoot van alles wat met ieder van jullie te maken heeft. Alle eventuele geheimen die jullie koesterden zouden uitgekomen zijn. Ik ken jullie.’

Ze liet haar oogleden een ogenblik zakken en haar vermoeidheid was duidelijk zichtbaar in de donkerbruine plooiën. Toen ze haar ogen weer opendeed, was haar blik zacht van genegenheid. ‘Amos, lieverd, jij kwam in ons leven toen onze verhalen al afgerond waren. Je hebt ons leren kennen toen we op ons best waren, toen al onze trieste en tragische daden achter ons lagen en we met de gevolgen leefden. Nou, ik wil voorkomen dat Rachel dezelfde fouten maakt als ik en dat ze met dezelfde onvermijdelijke consequenties moet leven. Ik ben niet van plan haar onder de vloek van de Tolivers te laten leven.’

‘De vloek van de Tolivers?’ Amos knipperde verschrikt met zijn ogen. Dergelijk buitenissig taalgebruik was niets voor haar. Hij vroeg zich af of haar hersenen inderdaad waren aangetast door haar leeftijd. ‘Ik heb nog nooit iets gehoord of gelezen over een vloek die op de Tolivers zou rusten.’

‘Dat is nu precies wat ik bedoel,’ zei ze met haar karakteristieke glimlach; een licht optrekken van de lippen zodat haar tanden zichtbaar werden die opmerkelijk genoeg – in tegenstelling tot die van haar leeftijdgenoten, in tegenstelling tot die van hem – niet vergeeld waren tot de kleur van oude pianotoetsen.

Hij liet zich niet met een kluitje in het riet sturen. ‘Goed, hoe zit het dan met deze gevolgen?’ wilde hij weten. ‘Je bezit – of bezat – een katoenimperium dat zich over het hele land uitstrekt. Je

man, Ollie DuMont, was eigenaar van een van de fraaiste warenhuizen in Texas en het bedrijf van Percy Warwick staat al tientallen jaren op de lijst van de vijfhonderd meest succesvolle bedrijven. Ik zou wel eens willen weten wat voor “trieste en tragische daden” tot deze gevolgen hebben geleid.’

‘Je moet me geloven,’ zei ze en ze rechte haar schouders. ‘Er rust wel degelijk een vloek op de Tolivers en we zijn er allemaal door getroffen. Percy is zich er terdege van bewust. En dat zal Rachel ook zijn, zodra ik haar het onweerlegbare bewijs van het bestaan ervan laat zien.’

‘Je hebt haar een hoop geld nagelaten,’ hield hij hardnekkig vol. ‘Stel dat ze ergens anders land koopt, dat ze een ander Somerset laat bouwen, dat ze een heel nieuwe dynastie van Tolivers voortbrengt. Zou dan die... vloek waarover je het hebt, nog steeds van kracht zijn?’

Er lichtte iets op in haar ogen dat hij niet kon thuisbrengen. Om haar mond verscheen een trek van verholen verbitterdheid. ‘Het woord dynastie houdt in dat er sprake is van zoons en dochters die de voorouderlijke fakkel doorgeven. In dat opzicht zijn de Tolivers nooit een dynastie geweest, iets wat je in je geschiedenisboeken misschien over het hoofd hebt gezien.’ De lijkige manier waarop ze sprak droop van de ironie. ‘Nee, de vloek blijft niet van kracht. Zodra de navelstreng met de plantage is doorgeknipt, is het gedaan met de vloek. Geen enkel ander land waar ook ter wereld zal bij machte zijn ons te ontnemen wat Somerset heeft gedaan. Rachel zal nooit zoals ik haar ziel verkopen ter wille van het familielandgoed.’

‘Je hebt je ziel voor Somerset verkocht?’

‘Ja, meerdere malen. Rachel ook. Ik bevrijd haar van die neiging.’

Hij zakte terneergeslagen in. Hij begon al te denken dat hij inderdaad een paar hoofdstukken uit de geschiedenisboeken had overgeslagen. Hij bracht nog een laatste argument naar voren. ‘Mary, dit codicil vertegenwoordigt je eerbetoon aan degenen van wie je houdt. Bedenk eens hoe de inhoud niet alleen Rachels her-

inneringen aan jou kan bezoedelen, maar ook de relatie tussen Percy en haar wanneer hij in het bezit komt van haar geboorterecht. Is dat het eerbetoon waarmee je je nagedachtenis geassocieerd wilt zien?’

‘Ik neem een eventuele verkeerde interpretatie op de koop toe,’ zei ze, maar haar blik verzachtte. ‘Ik weet hoe dol je bent op Rachel en dat je vindt dat ik haar heb verraden, maar dat heb ik niet, Amos. Ik heb haar gered. Ik wou dat er vandaag tijd was om uit te leggen wat ik daarmee bedoel, maar die is er gewoonweg niet. Je moet erop vertrouwen dat ik weet wat ik doe.’

Hij legde zijn handen gevouwen op het codicil. ‘Ik heb de rest van de dag. Susan heeft mijn afspraken van vanmiddag doorgeschoven. Ik heb alle tijd van de wereld om van jou te horen waar dit allemaal om draait.’

Ze boog zich over het bureau en legde haar slanke, blauwgeaderde hand op zijn knoestige handen. ‘Jij misschien wel, lieverd, maar ik niet. Ik geloof dat dit het juiste moment is om de brief in de andere envelop te lezen.’

Hij keek naar de witte envelop die hij met de voorkant naar beneden uit de envelop had gehaald waarin het codicil had gezeten. ‘Bewaar die maar voor het laatst,’ had ze geïnstrueerd en ineens – met een plotselinge ingeving – begreep hij waarom. Zijn hart stond stil. Hij draaide de envelop om en las wie de afzender was. ‘Een kliniek in Dallas,’ zei hij binnensmonds, beseffend dat Mary haar gezicht had afgewend en met het befaamde parelsnoer om haar hals zat te spelen dat haar man Ollie haar gegeven had, één parel op elke trouwdag tot aan zijn dood. Er hingen er nu tweenvijftig, zo groot als kolibrie-eitjes. Het snoer viel perfect in de kraagloze hals van haar groene mantelpakje. Hij richtte zijn blik op die parels toen hij de brief uit had, omdat hij haar niet durfde aan te kijken.

‘Uitgezaaide nierkanker,’ zei hij schor, en zijn vooruitstekende adamsappel wipte op en neer. ‘En er is niets aan te doen?’

‘O, het gebruikelijke,’ zei ze en ze pakte haar glas. ‘Een operatie en chemo en bestraling. Maar daarmee zouden alleen mijn dagen

verlengd worden, niet mijn leven. Ik heb besloten me niet te laten behandelen.’

Een brandend verdriet kwam als zuur in hem op. Hij zette zijn bril af, deed zijn ogen dicht en kneep in de brug van zijn neus om de tranen tegen te houden. Mary hield niet van een vochtig vertoon van emoties. Nu wist hij wat ze de afgelopen maand in Dallas had uitgespookt, afgezien van de voorbereidingen voor de verkoop van Toliver Farms. Ze hadden geen idee gehad – haar achternichte niet, noch haar oudste vriend Percy, of Sassie, haar huishoudster die al meer dan veertig jaar bij haar was, of haar toegewijde oude notaris... alle mensen die van haar hielden. Het was zo typisch Mary om zich niet in de kaart te laten kijken.

Hij zette zijn bril weer op en dwong zich om haar recht in de ogen te kijken – ogen die hem, ondanks hun gerimpelde zetting, nog steeds deden denken aan de kleur van lenteblaadjes die door regendruppels heen schemerden. ‘Hoelang nog?’ vroeg hij.

‘Ze geven me nog drie weken... misschien.’

Amos verloor zijn strijd tegen de tranen en trok een la open waarin hij een voorraad schone zakdoeken bewaarde. ‘Sorry, Mary,’ zei hij terwijl hij een witte lap ter grootte van een klein gazon tegen zijn ogen drukte, ‘maar het wordt me allemaal even te veel...’

‘Dat weet ik, Amos,’ zei ze. Verrassend lenig hing ze haar wandelstok aan haar stoel en liep om het bureau naar hem toe. Ze trok zachtjes zijn hoofd tegen haar linnen borst. ‘Deze dag moest wel komen, hè... dat we afscheid van elkaar moesten nemen. Ik ben tenslotte vijftien jaar ouder dan jij...’

Hij kneep zachtjes in haar hand, zo mager en breekbaar. Wanneer was het een oude vrouwenhand geworden? Hij herinnerde zich nog goed dat hij glad was en er geen vlekje op zat. ‘Weet je dat ik nog weet wanneer ik je voor het eerst zag?’ zei hij met dichtgeknepen ogen. ‘Het was in het warenhuis DuMont. Je kwam de trap af in een koningsblauwe japon en je haar glansde als zwart satijn onder de kroonluchters.’

Hij voelde hoe ze glimlachte boven zijn kale hoofd. ‘Ik weet

het nog. Jij had je legerkloffie nog aan. Je wist toen al wie William was en je was gekomen om te kijken om wat voor soort mensen een jongen als hij van huis was weggelopen. Ik moet zeggen dat je enigszins onder de indruk leek.'

'Ik was volledig van mijn stuk gebracht.'

Ze gaf hem een kus op zijn hoofd en liet hem los. 'Ik ben altijd dankbaar geweest voor onze vriendschap, Amos. Ik wil dat je dat weet,' zei ze en ze liep naar haar stoel terug. 'Ik ben niet zo'n emotioneel type, zoals je weet, maar de dag dat je in onze kleine gemeenschap in Oost-Texas verscheen, was een van de fortuinlijkste van mijn leven.'

Amos snoot luidruchtig in zijn zakdoek. 'Dank je, Mary. Nu moet ik je vragen, weet Percy van... je gezondheidstoestand af?'

'Nog niet. Ik ga het hem en Sassie vertellen zodra ik terug ben uit Lubbock. Dan zal ik tegelijkertijd ook mijn begrafenis regelen. Als ik dat eerder zou doen, zou het nieuws van mijn aanstaande verscheiden de ronde door de stad al hebben gedaan voor ik van het parkeerterrein gereden was. Ik heb een stervensbegeleidster geregeld voor een week na mijn terugkomst. Tot die tijd zou ik mijn ziekte graag een geheim van ons tweetjes willen houden.' Ze hing de riem van haar tas over haar schouder. 'En nu moet ik gaan.'

'Nee, nee!' protesteerde hij terwijl hij uit zijn stoel opveerde. 'Het is nog vroeg.'

'Nee, Amos, het is al laat.' Ze bracht haar hand naar haar nek en maakte het parelsnoer los. 'Die zijn voor Rachel,' zei ze en ze legde het snoer op het bureau. 'Ik zou graag willen dat jij ze namens mij aan haar geeft. Jij weet wel wat het juiste moment is.'

'Waarom geef je ze haar zelf niet wanneer je haar ziet?' vroeg hij met een brok in zijn keel. Ze leek kleiner zonder de parels, haar huid oud en kwetsbaar. Sinds het overlijden van Ollie twaalf jaar geleden werd ze maar zelden zonder de parels gezien. Ze droeg ze overal, bij alles.

'Misschien wil ze ze na ons gesprek niet aannemen, Amos, en wat moet ik er dan mee? Ze mogen niet naar een museum gaan.'

Hou jij ze maar tot ze er klaar voor is. Ze zijn het enige wat ze van me krijgt van het leven dat ze verwacht had.’

Hij wankelde met bonzend hart om het bureau heen. ‘Laat me met je meegaan naar Lubbock,’ smeekte hij. ‘Laat me bij je zijn wanneer je het haar vertelt.’

‘Nee, lieve vriend. Jouw aanwezigheid zou het voor jullie allebei erna, als het misloopt, alleen maar lastiger maken. Het is belangrijk dat Rachel jou als onpartijdig beschouwt. Ze zal je nodig hebben. Wat er ook gebeurt, hoe haar reactie ook zal zijn, ze zal je nodig hebben.’

‘Ik begrijp het,’ zei hij met overslaande stem. Ze stak hem haar hand toe en hij begreep dat ze wilde dat ze nu afscheid namen. In de komende dagen zouden ze misschien niet meer de gelegenheid krijgen om in beslotenheid afscheid van elkaar te nemen. Hij nam haar koele hand tussen zijn knoestige hammen van handen en de tranen sprongen in zijn ogen, ondanks zijn vaste voornemen om dit moment op het waardige niveau te houden waarop ze haar hele leven had geleid. ‘Vaarwel, Mary,’ zei hij.

Ze pakte haar wandelstok. ‘Vaarwel, Amos. Pas op Rachel en Percy voor me.’

‘Dat weet je.’

Ze knikte en hij keek haar na terwijl ze tikkend naar de deur liep, haar rug rechtend voor de koninklijke houding die zo typisch Mary was. Ze deed de deur open en keek niet om, maar zwaaide even over haar schouder voor ze naar buiten stapte en de deur achter zich dichtdeed.

Lees verder in *Rozen*

Verschenen van Leila Meacham:

Rozen

Korenblauw

Somerset

Het zwarte goud

Parijs in september

Eerste druk, oktober 2010
Zevende druk, eerste in deze uitvoering, augustus 2021

Oorspronkelijke titel: *Roses*
Oorspronkelijke uitgever: Grand Central Publishing, a division of
Hachette Book Group, Inc., New York
Copyright © 2010 by Leila Meacham
Copyright © 2010, 2021 voor deze uitgave:
Uitgeverij De Fontein, Utrecht

De vertaling van Herman de Coninck van de dichtregels van
Edna St. Vincent Millay op pagina 413 is overgenomen uit *De Gedichten* (1998)
met toestemming van De Arbeiderspers, Amsterdam

Vertaling: Annemarie Verbeek

Omslagontwerp: Splendid Grafisch Ontwerp
Omslagbeeld: huis © Arcangel/Tammy Swarek; rozen © Unsplash/Daniel Jerez
Opmaak binnenwerk: Hans Gordijn, Baarn

ISBN 978 90 261 5688 5

ISBN e-book 978 90 325 1503 4

ISBN luisterboek 978 90 261 5502 4

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.